

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2023 M. VEIKLOS PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) 2022-ų metų veiklos planas nustato tikslus, uždavinius, priemonių įgyvendinimo planą, vertinimo kriterijus, finansavimo šaltinius planui įgyvendinti ir planuojamus rezultatus.

2. Metinis veiklos planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktais Valstybinių (Valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2022 m. veiklos prioritetais, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro parengtu „Visuomenės sveikatos stiprinimo vadovu savivaldybėse“, Telšių rajono savivaldybės 2020 m. visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatais bei tęsiant Biuro pradėtas vykdyti veiklas.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2022-ų metų veiklos plano **tikslas** – rūpintis Telšių rajono gyventojų sveikata, vykdant Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos paslaugas.

Uždaviniai:

1. Organizuoti visuomenės sveikatos priežiūrą Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose (toliau – Mokykla):
 - 1.1. vykdyti mokinių sveikatos būklės stebėseną;
 - 1.2. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius;
 - 1.3. vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją Mokykloje;
 - 1.4. Organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigoje.
2. Stiprinti Telšių rajono suaugusių gyventojų visuomenės sveikatą teikiant informaciją, konsultuojant, mokant, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius ir organizuojant sveikatos stiprinimo veiklą. Visuomenės sveikatos stiprinimas atliekamas šiose poveikio srityse:
 - 2.1. psichikos sveikatos stiprinimas;

- 2.2. žalingų įpročių – rūkymo, alkoholio, narkotikų prevencija;
 - 2.3. sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;
 - 2.4. fizinio aktyvumo skatinimas;
 - 2.5. širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencija;
 - 2.6. traumų ir sužalojimų prevencija;
 - 2.7. užkrečiamųjų ligų, tuberkuliozės prevencija;
 - 2.8. onkologinių ligų prevencija;
 - 2.9. sveikos aplinkos kūrimas.
3. Didinti Telšių rajono gyventojų sveikatos raštingumą, informatyvumą visuomenės sveikatos klausimais.
 4. Didinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kompetenciją sveikatos stiprinimo klausimais.
 5. Vykdyti Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą).

III. SITUACIJOS ANALIZĖ

1. 2022 metų pradžioje Telšių rajone gyveno 39 536 gyventojai, t. y. 674 gyventojais mažiau nei 2021 m. Neigiamus gyventojų skaičiaus pokyčius galima sieti su neigiamu migracijos saldo, neigiamu natūraliu gyventojų prieaugiu.
2. Gimusiųjų skaičius, 1000 gyventojų, kasmet mažėja: 2018 m. – 8,5, 2019 m. - 9,0, 2020 m. - 8,3 o 2021 m. – 7,5.
3. Didžioji dalis Telšių r. gyventojų 2021 m. (48,5 proc. visų mirusių) mirė nuo kraujotakos sistemos ligų. Mirtys nuo COVID-19 sudarė 16,3 proc., nuo piktybinių navikų sudarė 16,1 proc., virškinimo sistemos ligų – 5,6 proc. nuo kvėpavimo sistemos ligų - 3,7 proc.
4. Nuolatinių gyventojų amžiaus struktūra 2021 metų pradžioje buvo: iki 14 m. 13,7 proc., 15-64 m – 64,7 proc., 65 ir vyresni – 21,6 proc.
5. 2021 m. Telšių rajone didžiausias sergamumas buvo kraujotakos sistemos (2931,3 atv./10 000 gyv.), kvėpavimo sistemos (2221,1 atv./10 000 gyv.), jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto (1925,4 atv./10 000 gyv.), endokrininės sistemos (1669,0 atv./10000 gyv.), urogenitalinės sistemos (1483,0 atv./10 000 gyv., nervų sistemos (1372,4 atv./ 10 000 gyv.) sutrikimai.
6. Endokrininės sistemos, kvėpavimo sistemos ir jungiamojo audinio sistemos sutrikimai buvo žemesni už Lietuvos vidurkį, o nervų sistemos, kraujotakos sistemos ir urogenitalinės sistemos sutrikimų rodikliai buvo aukštesni už Lietuvos vidurkius.
7. Augo sergamumas II tipo cukriniu diabetu (Telšių r. – 71,0/10 000 gyv., Lietuvos – 69,4/10 000 gyv.) ir buvo aukštesnis už šalies vidurkį.

8. Sergamumas tuberkulioze, lyginant su praeitais metais vėl padidėjo (2020 m. 23,7 atv/100 000 gyv., 2021 m. 35,1 atv/100 000 gyv.), ir išliko aukštesnis už šalies vidurkį. Taip pat padidėjo sergamumo vaistams atsparia tuberkulioze.
9. Telšių rajono savivaldybėje nedarbo lygis išliko toks pats kaip praeitais metais: registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.) 2019 – 7,9 proc. 2020 m. - 13,7 proc., 2021 m. – 13,7 proc.
10. Iš viso per 2022 m. maudymosi sezoną Telšių rajono savivaldybės paplūdimiuose buvo atlikti 41 mikrobiologiniai tyrimai, kurie buvo numatyti ir suplanuoti pagal planą.
11. Tyrimų rezultatai parodė, kad liepos 29 d. paėmus vandens tyrimus iš Degaičių tvenkinio žarninių enterokokų skaičius viršijo leistinas higienos normos ribas. Apie vandens taršą gyventojai buvo informuoti ir kol bus atlikti papildomi tyrimai nerekomenduota maudytis. Po pakartotinių tyrimų vanduo buvo švarus.
12. Vadovaujantis Lietuvos Higienos normomis HN 92:2018 “Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė”, 4 priedu, vieną kartą per mėnesį iki maudymosi sezono pradžios ir kas mėnesį maudymosi sezono metu buvo tiriamas paplūdimių smėlis. Kirminų kiaušinėlių ir lervų neaptikta.
13. 2021 m. 10 000 Telšių r. gyventojų teko: gydytojų – 22,8, šeimos gydytojų – 5,3, slaugytojų – 70,3, odontologų – 7,8. Telšių r. gyventojų aprūpinimas medicinos personalu yra didesnis nei Telšių apskrities, bet mažesni nei Lietuvos vidurkiai.
14. Vertinant laikotarpį nuo 2016 m. nustatyta, kad Telšių r. gyventojai kasmet vis mažiau naudojami greitosios medicinos pagalbos paslaugomis: 2016 m. naudojosi 8270 kartus, o 2020m. – 7260 kartų, bet 2021 m. skaičius vėl išaugo iki 8097 kartų.
15. 2021 m. Telšių r. socialines pašalpas gavo 1032 asmenys. Lyginant su 2020 metais pašalpų gavėjų skaičius smarkiai išaugo 266 asmenimis.

IV. PLANO VYKDYMO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos lėšos (valstybės deleguotoms funkcijoms atlikti);
2. Telšių rajono savivaldybės biudžeto lėšos;
3. Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos;
4. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos;
5. Valstybinio sveikatos stiprinimo fondo lėšos.

V. PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI

1. Mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos būklės pokyčiai;

2. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose;
3. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius suaugusiems Telšių rajono savivaldybės gyventojams;
4. Surinktų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius.

VI. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

1. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Vykdyti sveikatos mokymus, skleisti ir propaguoti informaciją apie sveiką gyvenimą, skatinti įvairių gyventojų grupių atsakomybę už savo sveikatą, formuoti nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą bei kitas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose numatytas priemones, susijusias su sveikatos stiprinimu, teikti informaciją gyventojams apie sveikatinimo priemones ir renginius.

Bendruomenės sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos programų rengimas, visuomenės sveikatos stiprinimo ir ugdymo priemonių planavimas bei įgyvendinimas savivaldybės teritorijoje, bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei socialinių partnerių įtraukimas, vykdančių sveikatinimo veiklą.

Svarbiausios veiklos kryptys:

- Sveikos gyvensenos propagavimas – fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos skatinimas, burnos sveikatos gerinimas, žalingų įpročių prevencija;
- Visuomenės psichikos sveikatos stiprinimas ir sutrikimų profilaktika;
- Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija;
- Širdies ir kraujagyslių ligų profilaktika;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktika;
- Neinfekcinių ligų profilaktika.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2023 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
1. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas		
Priklausomybių konsultanto paslaugų teikimo organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apsilankymų pas priklausomybių konsultantą skaičius 2. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius 3. Viešinti priklausomybių konsultanto veiklą savivaldybės gyventojams: įstaigose, įmonėse, 	319 apsilankymų 52 asmenų Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 50

	spaudoje, socialiniuose tinkluose, viešuose vietose ir kt.	
Darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Darboviečių, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius 2. Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius 	<p>2 įmonės/įstaigos</p> <p>22 darbuotojų</p>
Mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius 2. Mokyklų darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius 	<p>2 mokyklos</p> <p>21 darbuotojai</p>
Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas Telšių rajono gyventojams	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių šiuose mokymuose, skaičius 2. Informacinės medžiagos savižudybių prevencijos ir emocinės paramos temomis parengimas ir viešinimas Telšių rajono gyventojams 	<p>51 asmenų</p> <p>1 informacinis leidinys</p>
Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suteiktų individualių ir grupinių konsultacijų trukmė (val.) 2. Psichikos sveikatos stiprinimo veiklų viešinimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje, autobusų laukimo stotelėse, įmonėse/įstaigose 	<p>1103 val.</p> <p>Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 20</p>
1.2. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas		
Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, skaičius 2. Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu, skaičius 3. Maisto produktų sudėties gerinimo (cukrų, sočiųjų riebalų ir druskos kiekio mažinimo bei skaidulinių medžiagų kiekio didinimo) skatinimas. Savivaldybės teritorijoje veikiančių įmonių gaminamų maisto produktų sudėties stebėseną 4. Socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje teikti naudingą informaciją apie sveikatai palankią mitybą, „Rakto skylute“ pažymėtus produktus, sveikos mitybos svarbą. 5. Suorganizuoti protų kautynes sveikos mitybos tema. 	<p>264 asmenys</p> <p>1 naujas produktas</p> <p>1 kartą metuose</p> <p>Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 30</p> <p>1 renginys</p>

Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas bendruomenėse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių traumų ir sužalojimų prevencijos užsiėmimuose, skaičius 2. Vykdyti privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus 3. Socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje teikti naudingą informaciją nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos tema 4. Organizuoti akciją „Saugus vasaros poilsis prie vandens telkinių“ 	<p>410 asmenys</p> <p>200 asmenų</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 20</p> <p>3 renginiai</p>
Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų (18 – 64 metų amžiaus) dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius 2. Vyresnio amžiaus (65 metų ir daugiau) asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, kurie vyksta pagal numatytas programas, skaičius 3. Skatinti Telšių rajono gyventojus aktyviai naudotis įrengtomis sporto aikštelėmis 4. Platinti informaciją apie fizinio aktyvumo naudą sveikatai. Viešinti biuro organizuojamus fizinio aktyvumo renginius 	<p>3500 asmenys</p> <p>25 asmenų</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 42</p>
Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, baigusių Sveikatos stiprinimo programos, skirtos širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, skaičius 2. Aktyviai bendradarbiauti su Telšių ASPĮ 3. Informacijos apie širdies ir kraujagyslių ligas ir cukrinį diabetą, jų prevenciją rengimas ir platinimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje ir užsiėmimų metu 	<p>28 asmenys</p> <p>3 susitikimai su ASPĮ vadovais</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 10</p>
Žalingų įpročių prevencija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialiniuose tinkluose bei vietinėje spaudoje platinti informaciją apie žalingų įpročių prevenciją 2. Dalyvavimas akcijose „Gimiau nerūkantis“, „Obuolys vietoj cigaretės“ ir kt. 3. Vykdyti privalomuosius alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymus 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 5</p> <p>Paskelbus akciją</p> <p>Pagal besikreipiančiųjų poreikį</p>

1.3. Dalyvavimas grėsmių, susijusių su užkrečiamųjų ligų valdymu		
Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas	1. Dalintis informacija apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje.	Informavimo veiksmų skaičius – 4
Užkrečiamųjų ligų prevencija. Asmens higiena	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įstaigose/organizacijose, Telšių rajono bendruomenėse vesti užsiėmimus užkrečiamųjų ligų prevencijos, asmens higienos temomis 2. Skleisti informaciją socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje tuberkuliozės profilaktikos tema 3. Dalintis informacija socialiniuose tinkluose, miesto bendruomenės susibūrimo vietose skiepų nuo užkrečiamųjų ligų tema 4. Suorganizuoti protų kautynes AIDS dienos paminėjimo tema 	Pagal poreikį Informavimo veiksmų skaičius – 3 Informavimo veiksmų skaičius – 3 1 renginys
Neinfekcinių ligų prevencija		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vykdyti onkologinių ligų profilaktiką, skatinant Telšių rajono gyventojus aktyviai dalyvauti profilaktinėse sveikatos programose 2. Organizuoti paskaitas, diskusijas onkologinių ligų prevencinėmis temomis 3. Su sveikata susijusių pasaulinių ir tarptautinių dienų minėjimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje 	Informavimo veiksmų skaičius – 5 2 paskaitos/diskusijos Pagal poreikį
1.4. Visuomenės sveikatos biuro vykdoma viešinimo veikla		
Visuomenės sveikatos stiprinimo viešinimo veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje viešinti biuro vykdomą veiklą ir informacinę medžiagą 2. Autobusų stotelėse viešinti svarbiausią ir aktualiausią informaciją apie biuro vykdomas veiklas 	Informavimo veiksmų skaičius – 540 Kartą pusmetyje

1.5. Įmonių/įstaigų ir organizacijų sveikatinimo renginiai	1. Organizuoti įmonių/įstaigų ir organizacijų konkursą „Sveikiausi parvėsa rajuona“	1 konkursas
1.6. Visuomenės sveikatos biuro darbuotojų kvalifikacijos kėlimas		
Visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimas	1. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių biure ir kėlusiu kvalifikaciją skaičius	4 visuomenės sveikatos specialistai
1.7. Bendradarbiavimo tarp institucijų ir savanoriavimo veiklų skatinimas		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naujų bendradarbiavimo galimybių paieška ir stiprinimas, sudarant naujas bendradarbiavimo sutartis, vykdant sveikatos stiprinimo veiklas arba atnaujinant jau sudarytas sutartis, įtraukiant papildomas veiklas ir pan. 2. Savanoriavimo skatinimas, naujai pritraukiant savanorius asmenis veikloms, savanorių pasitelkimas, vykdant įvairias veiklas, organizuojant renginius. 	

2. VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ PLANAS

Visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą) – sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės stebėjimas, duomenų apie sveikatą veikiančius rizikos veiksnius rinkimas, kaupimas, susisteminimas, analizė ir vertinimas. Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) duomenys teikiami visuomenei ir atitinkamoms institucijoms.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2023 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Vandens monitoringas:	Telšių rajono maudyklų vandens mikrobiologiniai ir paplūdimio smėlio parazitologiniai tyrimai	Planuojama atlikti 41 mikrobiologinius ir 32 parazitologinius tyrimus,

		informacijos viešinimas vietinėje spaudoje, biuro tinklapyje.
Savivaldybės stebėsenos ataskaita:	Parengti stebėsenos ataskaitą, pagal visuomenės sveikatos informacinę sistemą	Ataskaitos pristatymas rajono tarybai, viešinimas biuro tinklapyje.

3. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Tikslas – vykdyti sveikatos priežiūrą mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, padėti mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojant ir įgyvendinant priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika.

Uždaviniai:

- Užtikrinti sveikatos priežiūros kokybę, kuriant sveikatai palankią aplinką mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, stiprinant mokinių sveikatą, šalinant rizikos veiksnius, galinčius sukelti sveikatos sutrikimus.
- Ugdyti mokinių požiūrį į sveikatą, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius.
- Užtikrinti sklandų mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2023 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Sveikos gyvensenos propagavimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, naujai įsijungusių į Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, veiklos vykdymas. 2. Mokyklų, naujai įsijungusių į „Aktyvi mokykla“ tinklą, veiklos vykdymas. 3. Vykdyti vaikų ir jaunimo sveikatos būklės stebėseną. 4. Konkursas „Sveikiausia ikimokyklinio ugdymo grupė rajone“ II etapas ir užbaigimas 5. Vasaros sveikos gyvensenos stovyklos organizavimas. 	<p>1 – ugdymo įstaiga.</p> <p>1 – ugdymo įstaiga.</p> <p>1 k. – per metus.</p> <p>11–ugdymo įstaigų.</p> <p>60 – dalyvių.</p>
Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, ir maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sveikos mitybos skatinimo užsiėmimai. 2. Informacinių leidinių, susijusių su sveikatinančią mityba rengimas ir leidyba. 3. Telšių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos 	<p>5100 – ugdymo įstaigų dalyviai.</p> <p>315 - dalomosios medžiagos.</p> <p>13 – specialistų.</p>

	<p>priežiūros specialistų veiklos, susijusios su maitinimo organizavimu patikrinimas.</p> <p>4. Sveikatai palanki mityba, paskaitėlių organizavimas.</p>	252 – užsiėmimų.
Fizinio aktyvumo skatinimas:	<p>1. Netaisyklingos laikysenos ir plokščiapėdystės profilaktikos užsiėmimai.</p> <p>2. Kitokios kūno kultūros pamokos veiklos organizavimas.</p>	<p>63 – užsiėmimai.</p> <p>154 – užsiėmimai.</p>
Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse:	<p>1. Burnos higienos ir ėduonies profilaktikos užsiėmimų organizavimas</p> <p>2. Informacinių pranešimų rengimas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų tėvams.</p>	<p>2340– dalyvių.</p> <p>120 - užsiėmimai</p> <p>72 – informavimo pranešimų.</p>
Psichikos sveikatos stiprinimas ir žalingų įpročių prevencija:	<p>1. Užsiėmimų organizavimas „Streso valdymas prieš egzaminus“.</p> <p>2. Užsiėmimų organizavimas „Elektroninės cigaretės ir kiti žalingi įpročiai“.</p> <p>3. Renginių „Pasaulinei dienai be tabako“, „Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti“ organizavimas.</p> <p>4. Užsiėmimų apie patyčias organizavimas</p>	<p>120 – užsiėmimų.</p> <p>2810 – dalyvių.</p>
Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas. Užkrečiamųjų ligų profilaktika:	<p>1. Užkrečiamųjų ligų ir tuberkuliozės profilaktinių užsiėmimų organizavimas.</p> <p>2. Informacinių pranešimų apie užkrečiamųjų ligų profilaktiką.</p> <p>3. Protų mūšio „Ar viską žinai apie AIDS“ organizavimas.</p> <p>4. Informacinių pranešimų apie mikroorganizmo atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimą.</p>	<p>2900 – dalyvių.</p> <p>150 - užsiėmimų</p> <p>6 – užsiėmimai(gimnazijos)</p> <p>48 – informaciniai pranešimai</p>
Sveikos aplinkos kūrimas:	<p>1. Akcijos „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“ organizavimas.</p> <p>2. Atmintinių rengimas „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“.</p> <p>3. Atšvaitų tikrinimo ir dalijimo akcija ugdymo įstaigose.</p> <p>4. Protų mūšio vandens dienai paminėti organizavimas.</p>	<p>36 - užsiėmimai</p> <p>500 – atmintinės</p> <p>920 – dalyvių</p> <p>4 – užsiėmimai (progimnazijos)</p>
Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas ar eksperimentuojantiems	<p>1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, grupių sudarymas.</p>	8 – asmenų.

jomis jaunuoliams, vykdymas ir žalingų įpročių prevencija:	2. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, informacijos sklaida Telšių rajone.	12 – informaciniai pranešimai
Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose:	1. Traumų ir sužalojimų prevencija ugdymo įstaigose. 2. Pirmosios pagalbos mokymai ugdymo įstaigos bendruomenei. 3. Pirmosios pagalbos informacijos viešinimas. 4. Akcija – matyk ir būk matomas	2100 - dalyviai 200 - dalyviai 22 – informaciniai pranešimai.
Mokinių lytiškumo ugdymas ir rengimas šeimai:	1. Paskaitų organizavimas berniukams ir mergaitėms „Lytiškumo ugdymas“. 2. Informaciniai pranešimai lytiškumo tema	2230 - dalyviai 111 – užsiėmimai. 11 – informaciniai pranešimai
Mokinių savirūpos proceso organizavimas:	1. Koordinuoti mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose. (pagal poreikį)	13 – visuomenės sveikatos specialistės
Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros viešinimo veikla:	1. Vykusių renginių viešinimas internetinėje svetainėje ir žiniasklaidoje.	510 – straipsniai, informaciniai pranešimai
Visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimas	1. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių ugdymo įstaigose ir kėlusią kvalifikaciją skaičius	13 – asmenų.
Pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, vykdant sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą:	1. Pagal poreikį, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją. 2. Informacijos apie užkrečiamųjų ligų plitimo prevencines priemones viešinimas savivaldybės bendruomenei, informacijos viešinimas biuro socialiniuose tinkluose.	Pagal poreikį

VII. PLANUOJAMI REZULTATAI

1. Organizuojant visuomenės sveikatos priežiūrą Telšių rajono ugdymo įstaigose bus surinkti duomenys apie jas lankančių vaikų sveikatą, rizikos veiksnius. Ugdant vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos įgūdžius, pagerės jų žinios apie rizikos veiksnius, o tai leis išsaugoti ir sustiprinti jų sveikatą. Pradėjus organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigose, bus užtikrintas koordinuotas atsakingų asmenų tinkamas šios pagalbos teikimas, vaikai turės sąlygas pasirūpinti savo sveikata.

2. Vykdamas biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas, bus atliktas poveikis Telšių rajono gyventojų sveikatos stiprinimui aktualiausiose sveikatos stiprinimo srityse: psichinės sveikatos stiprinimas, sveikos mitybos skatinimas, fizinio aktyvumo skatinimas, širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencija, užkrečiamųjų ir lėtinių neinfekcinių ligų profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, žalingų įpročių prevencija, visuomenės raštingumo didinimas nėštumo krizių aptažinimo valdymo ir įveikos klausimais.

3. Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės

politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritетines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Vykdamas Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną bus surinkti, išanalizuoti ir interpretuoti duomenys apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius. Ši informacija leis tiksliau planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones Biuro veikloje.

4. Keliant Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistų kvalifikaciją, Telšių rajono gyventojams bus teikiamos aukštesnės kokybės paslaugos.

Parengė: Loreta Kubilienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stiprinimą;
Sandra Valančienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stebėseną.
Daiva Grikšienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą